

Türkiye İnsan Hakları ve Eşit Kurumu'na (TİHEK) Çağrı

Ayrımcılık yasağı bütün insan hakları sisteminin kalbinde yer almaktadır. Ayrımcılık, gerek iç hukukumuzca gerekse Türkiye'nin taraf olarak yükümlülük altına girdiği tüm uluslararası insan hakları sözleşmelerince yasaklanmıştır. Ancak dünyanın bütün ülkelerinde olduğu gibi hukuken yasaklamak, ayrımcılığı ortadan kaldırmamaktadır.

Nitekim Türkiye'de ayrımcılıkla ilgili yapılan bütün saha araştırmaları; ayrımcılığın giderek hayatın tüm alanlarında gündelik bir pratik haline geldiği ve yaygınlaştığını göstermektedir. Araştırmaların sonuçlarını doğrular nitelikte haberler hemen her gün medya organlarında da yer almakta, medya organlarıncı ayrımcı ve nefret söylemi doğrudan haber dili olarak kullanılmaktadır.

İnsan hakları sözleşmelerince güvence altına alınan ayrımcılık yasağının etkili olması için; toplumsal farkındalığın artırılması, kamusal hayatın her alanında insan haklarına ve farklılıklara saygının güçlendirilmesi, ayrımcılık riski altındaki gruplara yönelik hukuksal koruma şemsiyesinin genişletilmesi, ayrımcı pratiklerin etkili soruşturulması, etkili tazmin mekanizmalarının varlığı ve geliştirilmesi gerekmektedir. İnsan hakları ve eşitlik kurumları da bu ihtiyaçtan ortaya çıkan mekanizmalardır. TİHEK'in kuruluş amacı da kanunda "*insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek*" olarak tanımlanmıştır.

Ne yazık ki; kurulduğu 2016 yılından bu güne kadar geçen sürede TİHEK ayrımcılığın önlenmesinde yeterince etkili olamamıştır.

Biz aşağıda imzası bulunan ve farklı alanlarda ayrımcılığa karşı çalışmalar yürüten sivil toplum örgütleri olarak; ayrımcılığın yaygın bir pratik haline gelmesinden kaygı duyarak etkili bir insan hakları mekanizması olma rolünü hayata geçirebilmesi için TİHEK'in;

- Hükümet ve TBMM'den 6701 sayılı kanunda; kapsam dışında bırakılan cinsiyet kimliği, cinsel yönelim ve cinsiyet özelliklerine dayalı ayrımcılığın kanuna eklenmesi, kuruma mahkemelerde görülmekte olan ayrımcılıkla ilgili davalarda müdahil olma hakkı verilmesi ve kurumun bağımsızlık/tarafsızlığını güvence altına hükümlerin genişletilmesi için değişiklik talep etmesini,
- TBMM'ye sunulan yasa tasarısı ve tekliflerini ayrımcılık yasağı bakımından incelemesini ve varsa değişiklik taleplerini kamuoyu ile paylaşmasını,
- Ayrımcılık riski altında bulunan grupların insan haklarına erişimini sistematik olarak izlemesini,
- Türkiye'nin taraf olduğu insan hakları sözleşmelerinin uygulanmasını izlemesi ve bu konuda ilgili sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapmasını,

- İnsan hakları sözleşmeleri ile ilgili uluslararası mekanizmalara kendi izleme bulgularını içeren bağımsız raporlar sunmasını,
- Kamuoyuna yansıyan her ayrımcılık iddiası ile ilgili re'sen inceleme yetkisini etkili biçimde kullanmasını,
- Kuruma yapılan başvurularda ayrımcılık yasağı ile ilgili "ispat yükünün yer değiştirmesi ilkesini" titizlikle uygulamasını,
- Kapalı kurumlara yapılan habersiz ziyaretlere ilgili sivil toplum örgütlerinin katılımını sağlamasını,
- Kurum Yönetmeliği'nde değişiklik yapılarak sivil toplum örgütlerine mağdurlar adına başvuru yapma yetkisi tanınmasını,
- Toplumda insan haklarına saygı ve eşitlik anlayışının geliştirilmesi için farkındalık kampanyaları yapmasını,

Talep ediyoruz.

İmzalayan Kurumlar

Adalet Sistemini İzleme Derneği

Ankara Dayanışma Akademisi

Baran Tursun Vakfı

BoMoVu Derneği - Sosyal Güçlendirme için Beden ve Spor Hareketi

Dayanışmanın Kadın Hali Derneği / Diyarbakır

Engelli Hakları ve Engelsiz Gelecek Derneği

Engelsiz Pedal Derneği - Zincir Kıran Kadınlar

Erciş İşitme Engelliler Derneği

Eskişehir Çevre Koruma ve Geliştirme Derneği

Eşit Haklar için İzleme Derneği

Fethiye Kadın Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği

Genç LGBTİ+ Derneği

Göç İzleme Derneği

Göçmen Dayanışma Derneği

Hevi LGBTİ+Derneği

İnsan Hakları Derneği Mersin Şubesi

İnsan Hakları Derneği Van Şubesi

İşitme Engelliler ve Aileleri Derneği

İzmirde Suriyeli Mültecilerle Dayanışma Derneği

Kaos Gey ve Lezbiyen Kültürel Araştırmalar ve Dayanışma Derneği

Karadeniz Kadın Dayanışma Derneği

Kuir Eskişehir LGBTİ+ Topluluğu

Lubunya+ Dayanışma Ağı

Maya Eğitim Kültür Araştırma Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği / Mersin

Mersin Engelliler Gençlik Spor Kulübü Derneği

Mersin LGBTİ+ 7 Renk Eğitim Araştırma ve Dayanışma Derneği

Mersin Kadın Platformu

Mersin Ortopedik Engelliler Derneği

Muamma LGBTİ+ Derneği

Pembe Hayat LGBTİ+ Dayanışma Derneği

Roman Hakları Derneği

Sosyal ve Kültürel Yaşamı Geliştirme Derneği

SPoD - Sosyal Politika Cinsiyet Kimliği ve Cinsel Yönelim alışmaları Derneği

Sürdürülebilir Kalkınma ve Girişimcilik Derneği

Türkiye Sakatlar Derneği Mersin Şubesi

Van İşitme Engelliler ve Aileleri Derneği